

MAKALE OKUMA; NELERDEN OLUŞUR

Ağit AKGÜL¹
Asım KALKAN²

Giriş

“Okumanın bir sanatı vardır, tıpkı düşünmenin sanatı ve yazmanın sanatı olduğu gibi.”
Clarence Day

Yazmanın temelinde okumak vardır. Okumanın temelinde de ana bilginin edinilmesi vardır. Ana bilgiyi lisans ve lisans üstü eğitimlerimizde alırız. Bu eğitimleri başarılı şekilde bitiren öğrencilerin en önemli hayallerinden biri de akademisyenliktir. Akademisyenliğin gerekleri de bol okumak, okuduğunu anlamak ve diğer kişilere aktarabilmektir. Makalelerde genellikle ana bilgiden çok fazla bahsedilmez. Makale yazarı sizin temel bilgiyi bildiğinizi düşünerek yazısını kaleme alır. Bu yüzden ilgi duyulan konu hakkındaki temel bilgi iyi bilinmelidir. İyi makale yazmanın sırrı da ana bilgiyi edindikten sonra çok makale okumaktır. İlgi duyulan konu ile ilgili her makaleyi okumalı mıyız? Sorusunun cevabı tabii ki hayırdır. Nereden başlayalım ve ne okuyalım ? Acil Tıp hekimlerinin okuyacağı makaleler öncelikle kendi alanında indexte yer alan dergilerin makaleleri olmalıdır. Dergiler kabul ettikleri yazıların atıf alma oranına göre etki faktörleri edinirler. Acil tıbbın 5 ana dergisi iyi atıf alan ve impact faktörleri yüksek dergilerdir. Okumaya bu dergilerden başlamak kendi alanınızda yeni fikirler ve yeni bilgiler edinmenizi sağlayacaktır.

Günümüzde logaritmik artan bilgi ve bilimsel yazılar bilim dünyasına müthiş bir zenginlik kazandırmıştır. Her saniye yayınlanan bilimsel makaleler sundukları bilginin yanında ortaya teknik bir sorun çıkarmıştır; artan bilgiyi okumak bir yana takibini yapmak neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Bu durumda makale nasıl okunur algoritması oluşturmak ihtiyaç olmuştur. Farklı yorumlar olsa da makale okumaya başlarken ilk yapacağımız şey aradığımız bilgiye uygun makaleyi bulmaktan geçer. Kitabın diğer bölümlerinde bu konuya ayrıntılı yer verilmiş olsa da aradığınız bilgi ha-

¹ Uzm. Dr., Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi Acil Tıp Kliniği, agitakgul@hotmail.com

² Doç. Dr., SBÜ, Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi Acil Tıp Kliniği, drasimkalkan@hotmail.com

Edward Gibbon

Sürekli genişleyen bilim dünyasından haberdar olmak ve/veya daha iyi tanı, prognoz ve tedavi için bilimsel literatürü okumamız zorunlu hale gelmiştir.

Çok sayıda dergi ve makale bulunduğundan, bu yazıları okumak için hızlı, amaçlı, etkili ve kullanışlı bir yöntem elde etmek için bir çalışma tarzı geliştirmemiz çok önemlidir.

Özetle; makale okurken farklı görüşler olsa da basit ve daha anlaşılır olan yöntem şöyle diyebiliriz;

Öncelikle başlığın aradığınız bilgiye ulaşacağınız başlık olup olmadığını değerlendiriniz. Çalışmanın kimler tarafından nerede yapıldığını bilmek makalenin ciddiyetle okunmasında etkili faktörlerden biridir. Özeti hızlıca okuyunca aradığınız bilgi gerçekten bu makalede mi değerlendiriniz. Giriş kısmında en önemli cümle en son paragrafta bulunan amaç cümlesidir. Bu cümleye dikkat ediniz. Makaleyi okumaya karar verdiniz ve tam bilgi sahibi olmak istiyorsanız makalenin tamamını okumalısınız, eğer bu çalışmadan yeni bir çalışma üretmek istiyorsanız araştırmacının hangi metodları kullandığını ve çalışmasına dahil ettiği ve etmediği hastaları nedenleriyle birlikte not edin. Bulgular kısmında özellikle tabloları dikkatli inceleyin. Araştırmacı tablolarında çalışmasının amacına uygun neler tespit etmiş kısa notlar edinin. Tartışma kısmında çok vakit geçirmenize gerek yoktur. Bu bölümde en dikkatli okumanız gereken limitasyonlar kısmıdır. Çünkü bu bölüm sizin fikrinize en büyük ışık tutan bölümdür. Sonrasında kısaca referansların güncelliğine ve hangi dergilere atıf yapmış bunu değerlendirin. Aklınızda sizin yapacağınız çalışma veya klinik pratiğinize katacağınız bilgiler bu yöntemle genel hatlarıyla oturmuş olacaktır.

Makaleleri seçmek ve daha iyi anlamak için sistematik ve etkili bir şekilde okumak için burada bilimsel literatüre basit ama etkili ve mantıklı bir yaklaşım sunulmuştur.

KAYNAKLAR

1. Durbin CG Jr. How to read a scientific research paper. *Respir Care*. 2009 Oct;54(10):1366-71. PMID: 19796417.
2. Subramanyam R. Art of reading a journal article: Methodically and effectively. *J Oral Maxillofac Pathol*. 2013 Jan;17(1):65-70. doi: 10.4103/0973-029X.110733. PMID: 23798833; PMCID: PMC3687192.
3. How to read clinical journals: I. Why to read them and how to start reading them critically. *Can Med Assoc J* 1981;124:555-8.
4. Peh WC, Ng KH. Basic structure and types of scientific papers. *Singapore Med J* 2008;49:522-5.